

Parashat Ki Tissa: Spirit in Fire

Source Sheet by Rabbi Mira Rivera for Romemu Open Book

1. Exodus 30:11-13

(11) The LORD spoke to Moses, saying: (12) When you take a census of the Israelite people according to their enrollment, each shall pay the LORD a ransom for himself on being enrolled, that no plague may come upon them through their being enrolled. (13) This is what everyone who is entered in the records shall pay: a half-shekel by the sanctuary weight—twenty gerahs to the shekel—a half-shekel as an offering to the LORD.

שמות ל': י"א-י"ג

(יא) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
 לֵאמֹר: (יב) כִּי תִשָּׂא אֶת-רֹאשׁ
 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְפִקְדֵיהֶם וְנָתַנּוּ
 אִישׁ כְּפָר נַפְשׁוֹ לַיהוָה בַּפְּקֹד
 אַתֶּם וְלֹא-יְהִי בָהֶם נֶגֶף
 בַּפְּקֹד אַתֶּם: (יג) זֶה אֲיָתְנִי
 כָּל-הָעֵבֶר עַל-הַפְּקֹדִים מִחֲצִית
 הַשֶּׁקֶל בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים
 גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל
 תְּרוּמָה לַיהוָה:

2. Rashi on Exodus 30:13:1

(1) THIS SHALL THEY GIVE — He (God) showed him (Moses) a kind of fiery coin the weight of which was half a shekel and said to him, “Like this shall they give” (Midrash Tanchuma, Ki Tisa 9).

רש"י על שמות ל': י"ג:א'

(א) זֶה יָתְנִי. הִרְאָה לוֹ כְּמִין
 מְטַבֵּעַ שֶׁל אִשׁ וּמִשְׁקָלָהּ
 מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל וְאוֹמֵר לוֹ כֹּזֶה
 יָתְנִי: (תלמוד ירושלמי שק' א')

3. Exodus 30:14-16

(14) Everyone who is entered in the records, from the age of twenty years up, shall give the LORD's offering: (15) the rich shall not pay more and the poor shall not pay less than half a shekel when giving the LORD's offering as expiation for your persons. (16) You shall take the expiation money from the Israelites and assign it to the service of the Tent of Meeting; it shall serve the Israelites as a reminder before the LORD, as expiation for your persons.

שמות ל': י"ד-ט"ז

(יד) כִּל הָעֶבֶר עַל־הַפְּקֻדִים
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה יִתֵּן
תְּרוּמַת יְהוָה: (טו) הָעֹשִׂיר
לֹא־יִרְבֶּה וְהַדָּל לֹא יִמְעִיט
מִמַּחְצֵית הַשֶּׁקֶל לְתֵת
אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְכֹפֵר
עַל־נַפְשֵׁיכֶם: (טז) וְלִקְחֹתָ
אֶת־כֶּסֶף הַכֹּפָרִים מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת
אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְזָכְרוֹן לְפָנַי יְהוָה לְכֹפֵר
עַל־נַפְשֵׁיכֶם: (פ)

4. Kedushat Levi, Exodus, Ki Tisa 1

(1) Exodus 30,12. **“when you take a census of the Children of Israel according to their numbers, each shall pay the Lord a ransom for his person when being counted.”**

Seeing that G'd so loves the Jewish people that He feels personally oppressed by their troubles, He gives them advice on how to save their lives/souls from the attacks of the evil urge.

קְדוּשַׁת לֵוִי, שְׁמוֹת, כִּי תִשָּׂא אִי

(א) כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְפִקּוּדֵיהֶם וּנְתַנּוּ אִישׁ
כּוֹפֵר נַפְשׁוֹ לַה' בַּפְּקוּדֹת אוֹתָם
(שְׁמוֹת ל, יב). הִנֵּה מֵאֵהֶבֶת ה'
אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל צָרָתָם לוֹ
צָר וְנוֹתֵן לָהֶם עֲצָה לְהַמְלִיט
נַפְשָׁם מִיַּד שׁוֹנֵא. וְהִנֵּה חַיּוֹת
כָּל הָעוֹלָמוֹת הַנֹּאצִּלִים
וְהַנְּבֵרָאִים וְהַיְצוּרִים וְהַנְּעֻשִׂים
וְכָל צְבָאֵם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ

It is a fact that the “life”, i.e. continued existence of all phenomena in the universe, however exalted they may appear, is due only to the brightness that emanated from the Creator Who had to restrain Himself by garbing Himself in various veils of appropriate thickness in order to prevent His brightness from fatally harming the creatures He exposed to it, and He has to provide them with nourishment to enable them to remain alive.

We have an explicit Biblical verse in Nechemyah 9,6 spelling this out; we read there: ואתה מחיה את כולם, “and You keep them all alive,” [by providing appropriate sustenance. Ed.] If this applies to the universe’s creatures generally, how much more so does it apply to G’d’s favorite nation, the Jewish people. (Compare psalms 135,4-“for the Lord has chosen Yaakov for Himself.” The Jewish people are a means through which G’d illuminates the universe, as we know from Isaiah 2,5: בית יעקב לכו ונלכה באור ה', “House of Yaakov, let us walk by the light of the Lord.”) From internalizing the meaning of

הכל הוא מבהירות הבורא יתברך אשר נתצמצם בכל העולמות ומחיה אותם ומקרא מלא הוא (נחמיה ט, ו) ואתה מחיה את כולם. וביותר לבני ישראל עם קרובו, כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו (תהלים קלה, ד) ובהם מאיר בהירות הארה נפלאה וכמאמר הכתוב (ישעיה ב, ה) בית יעקב לכו ונלכה באור ה'. נמצא כשחס ושלום עת צרה היא ליעקב החלק אלקות המחיה אותם יש לו גם כן צער כביכול, וכבר כתבנו במקום אחר ששורש הרע הוא טובה והתגלות אלהותו. וזהו פירוש הפסוק כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם, מלשון לא נפקד ממנו איש, כלומר כי תרצה להנשא ראש בני ישראל מחסרונם, רצה לומר מצרתם. ונתנו איש כופר נפשו, כלומר שיתפללו אל ה' שיפדם מיד שונא ויגאלם מיד אויב וממצוקותיהם יוציאם. לה' בפקוד אותם, רצה לומר חסרונם הוא חסרונו כביכול וזאת שתהא עיקר תפלתם

these verses we come to the conclusion that when we pass through a period of distress and troubles, one that has been brought about by G'd's having to discipline us, He Himself is also experiencing part of this pain. We have already mentioned elsewhere that the root of evil befalling the Jewish people is actually one manner in which G'd reveals that He is –“G'd.” Our verse commencing with: כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' לִפְקוּדֵיהֶם, reminds us of the meaning of the root, as we find it in Numbers 31,49 לֹא נִפְקַד מִמֶּנּוּ 31, איש, ”not a single one of our number is missing.” [After the 12000 men who took part in the punitive campaign against Midian had returned. Ed.] G'd tells Moses that if he is interested in raising the status of the Jewish people from their depressed state, (after the sin of the golden calf), he is to see to it that each of the men between 20 and 60 pray to the Lord to redeem them from the attacks of the perennial antagonist, Satan who is always at work trying to seduce them into transgressing His commandments. [Contribution of a half shekel to the Temple

treasury is merely a symbolic
gesture of atoning for the guilt
stemming from their involvement
in that sin. Ed.]

Source Sheet created on Sefaria by Rabbi Mira Rivera for Romemu Open Book